

V historii teorie literatury se objevily zásadní otázky týkající se výzkumu literatury. Problém zkoumání literatury lze nahlížet z několika úhlů podle toho, jak se po opodstatnění jejího výzkumu ptáme. Úhel pohledu zkoumání nám vymezují, stejně jako v jakékoli jiné oblasti lidského zájmu, tázací slova Proč? Co? a Jak?. Ptejme se tedy: proč literaturu zkoumat? A je možné ji zkoumat? Je-li to možné, je nutné ji zkoumat, když bychom ji mohli pouze číst a těšit se jí, jak argumentovaly skeptické směry v historii literární teorie? V Teorii literatury se dočteme, že "nelze postulovat žádný obecný zákon, který by naplňoval smysl zkoumání literatury: čím bude obecnější, tím se bude jevit abstraktnějším, a tudíž prázdnějším, a tím více nám bude unikat konkrétní předmět uměleckého díla." 1 Můžeme k problému čtení přistupovat jako k individuálnímu a tedy individuálně řešenému. Zabýváme-li se však zkoumáním literatury v širším významu, veřejně, či dokonce profesně, pak je nutné mít pro takové počínání důvod a spatřovat za výsledkem takové činnosti smysl. Určitý "zákon", čili definici formulovat, stanovit hranici vymezující naši činnost. Např. stačí, budeme-li se domnívat, že zkoumání samo o sobě pouze jako vyšší forma "čtení" má za výsledek kvalitativně vyšší formu interpretace. Interpretace "literárních světů" je opodstatněná - z jejích výsledků můžeme vycházet a orientovat se i ve světě skutečném, který bývá literárním světům primárním modelem. Přinejmenším vede vždy tato vyšší forma interpretace k osobnímu obohacení zkoumatele a některých jejích příjemců. Nemluvě o umění číst jako o osobní kultivaci jedince.